

DET KONGELIGE BARNE-
OG FAMILIEDEPARTEMENT

Statsråden

Stortinget
Familie- og kulturkomiteen
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

26/1095-

20. april 2026

Uttalelse til Dokument 8:202 S (2025-2026) Representantforslag om å avvikle anbudssystemet for institusjonsbarnevernet

Jeg viser til brev fra familie- og kulturkomiteen av 26. mars 2026, der komiteen ber departementet uttale seg om representantforslag om å avvikle anbudssystemet for institusjonsbarnevernet. Forslaget fra stortingsrepresentantene Remi Sølvberg og Hege Bae Nyholt er:

«Stortinget ber regjeringen legge fram en forpliktende plan for avvikling av anbudssystemet i institusjonsbarnevernet, som sikrer en planmessig utfasing av kommersielle aktører. Planen skal sikre at eierskap og drift i barnevernet er offentlig eller i langsiktige samarbeid med ideelle aktører».

Regjeringens overordnede mål på institusjonsområdet er at alle barn som ikke kan bo hjemme og trenger et opphold på institusjon, får et tilpasset og godt tilbud når de trenger det. Det krever at vi har tilstrekkelig kapasitet til å ivareta bistandsplikten overfor kommunene, samtidig som kostnadskontrollen er god. Flere barn med behov for institusjonsplass, og med større behov enn tidligere, medførte at kapasiteten i institusjonsbarnevernet var særskilt presset i 2023 og 2024. Dette gjorde det spesielt utfordrende for Bufetat å oppfylle bistandsplikten i denne perioden, og mange kommuner fikk ikke alltid det tilbudet de etterspurte og som barna trengte. Selv om situasjonen fremdeles er utfordrende, og det fortsatt er behov for et mer fleksibelt institusjonstilbud med høyere kapasitet, var det en klar bedring i situasjonen i 2025 og så langt i 2026.

Flere plasser og bedre utnyttelse av eksisterende kapasitet har vært tilnærmingen for å håndtere utfordringene med ivaretagelse av bistandsplikten. Det er nødvendig å fortsette arbeidet med dette fremover. Arbeiderparti-regjeringens mål er å styrke det offentlige og

ideelle tilbudet i barnevernet og å redusere bruken av anbud. Det vil likevel være behov for private, kommersielle aktører i det statlige barnevernet fremover. Det er derfor viktig at det legges til rette for at aktørene kan bygge langsiktig kapasitet. Vi har vært tydelige på at regjeringens linje er et langsiktig samarbeid med seriøse aktører.

Det er imidlertid det offentlige som skal være i førerretet, og vi har derfor styrket de statlige institusjonene betydelig de siste årene. Høyere kapasitet i det statlige tilbudet gjør oss bedre i stand til å sikre at kjøp av tjenester gjøres innenfor faglige og økonomiske rammer, og i mindre grad ut fra avhengighet av de private leverandørene. Økt grunnkapasitet generelt reduserer også behovet for å gjøre kortsiktige enkeltkjøp.

Stabilitet og langsiktighet er viktig for den faglige og kvalitetsmessige utviklingen av tilbudet. I tillegg til å øke den statlige kapasiteten har regjeringen prioritert inngåelse av flere langsiktige rammeavtaler med betydelig innslag av kjøpsgarantier med de ideelle, og det skal legges til rette for at også de kommersielle kan bygge langsiktig kapasitet.

Våren 2025 la regjeringen fram Kvalitetsløftet med en ny retning for institusjonsbarnevernet. Institusjonstilbudet skal gradvis omstilles til mer fleksible institusjoner som bedre kan ivareta barn med ulike behov. Målet er at barna skal få bedre hjelp der de bor, og slippe å måtte flytte mellom institusjoner når behovene endrer seg. Et mer fleksibelt tilbud vil kunne redusere behovet for enkeltkjøp, som er et tilbud hovedsakelig levert av kommersielle leverandører.

Et styrket og mer fleksibelt statlig tilbud med høyere kapasitet, flere langsiktige avtaler med private leverandører og en reduksjon i omfanget av enkeltkjøp, vil samlet sett redusere både omfanget av anbudskonkurranser generelt og av andre kjøp innrettet med innslag av anbud. Dette er positivt.

Representanten omtaler Bufdirs «*Langsiktig plan for utvikling av kapasitet i institusjon (2026)*». Departementet har foreløpig ikke mottatt denne planen.

Med hilsen

Lene Vågslid

Brevet er elektronisk godkjent